

Universitätsbibliothek Paderborn

**Resolutiones disputationum de Jndulge[n]tiarum virtute
F. Martini Lvther Avgvstiniani Vittenbergensis**

Luther, Martin

[Wittenberg], 1518

VD16 L 5787

Con: XIIII. Imperfecta sanitas seu charitas morituri/ necessario secum fert/
magnu[m] timore[m]/ tantoq[ue] maiorem/ qua[n]to minor fuerit ipsa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32315

et illi et plorissimi animarum redemptores, qui omnia ad securam
pronuntiantur, ac si fuerit impossibile eos esse homines. Accedit
ad difficultatem, quod sunt doctores, qui putant animas nihil ab
igne, sed in igne tantummodo pati: vixit ignis non tortor, sed
carcer animarum. Idcirco & hic ingredior multo maxime
dubia & disputabilis materia, & quid super his rebus perceperem
tim profero.

CON: XIII.

Imperfecta sanitas seu charitas morituri/necessaria
secum fecit / magnū timore/ tantoq; maiorem/
quāto miior fuerit ipsa.

Pater per illud, i. Ioan: iiiij. Timor non est in charitate, pers-
fecta charitas foras habet timorem, quia timor poenit. Igitur si
perfecta Charitas foras mittit timorem: necessariū ē / ut imperfecta
timorē non mittat foras. Ac p hoc / timor sit cū charitate ins-
perfecta, Sed ubi ē illa perfecta Charitas? & (ut digredior paus-
lulū) Quis est sine timore mortis: iudicij: inferni: nā in hominē
quicunq; sancto rehet. s; sunt vetustatis & peccati, & non pī
filiī Israhel in hoc tpe Iebusū / Cananū & reliquas gēt: spenit:
delere, manet vestigium prioris Adg. Hęc aut̄ vetustas est error
concupiscentia, ira, timor, spes, desperatio, mala conscientia/
horror mortis &c. Fixem sunt veteris & carnalis hominis:
minuantur aut̄ in novo homine, sed non extinguitur, donec
& ipse extingua p morte. Sicut ait Aplūs. Licet is q foris ē nō
homo corrupatur, ille qui intus est renouatur de die in diem.
Igitur ista mala reliquias: vetustatis / per indulgentias non tol-
luntur, nec per ceptā contritionē, sed incipiunt tolli, ac pfectis
endo magis ac magistollūtur, Hęc est sanitas spūs, nihil aliud
q fides seu charitas in Christo.

Isto sic posito / pater conclusio sat, quia si quis pia fuerit
occupatas morte, priusq; sit perfecta charitas, q timore pels-
lar, necessario cū timore & horrore moritur, donec perficiatur
charitas, & foras mittat timore illū. Hic aut̄ timor / ē ipsa con-
scientia mala & trepida, ppter defectū fidei / Nulla est em̄ for-
midolosa con- / q, nisi quae fide vel vacua vel imperfecta ē,
sic em̄ & Aplūs. it. Sangue Christi liberare conscientias nras
ab operibus mortuis. Et iterū Heb: x. Aspersi corda a conscientia
mala in plenitudine fidei.

Breviter si possum pbarere / Q, causa horrois & timoris su-

diffidet. Rursum / causa securitatis / sic fides, credo simul p̄bas
et esse / q̄ moriens in fide implecta / necessario timeret & horret,
sed diffidentia esse causam terroris, desperationis, damnatio-
nis / i eūgeliō sp̄ciū legitur. Primum / quādo Petrus dñm a se
fussit exire, quia homo peccator ego sum inquit. Secundo
q̄n cepit mergi ppter modicā suā fidē. Tercio, q̄n discipuli
pr̄ turbatione voluerunt clamare: vbi Christum super mare
ambulante, ph̄atasma putabāt. Quarto, q̄n turbati existimā-
bant se sp̄m videre, cū intraret ad eos ianuā clausis. In hijs
omnibus ostenditur diffidentia esse causam timoris & hor-
roris, venit ergo omnis turbatio ex diffidentia, omnis securitas ex
fiducia ī dñi, Fiducia aut̄ ex charitate, quia necesse ē, vt is tibi
placeat / in quē confidas.

CON: XV.

Hic timor & horror satis est / se solo / facere (vt
alia taceant) p̄uenam purgatoriū : cum sit p̄ximus
desperationis horro.

Nihil de igne & loco purgatoriū iſequor, non q̄ ea ne-
gem, sed q̄ alia est illa disputatio, nēc a me nūc instituta, deinde
q̄ nesciā, vbi sit loc⁹ purgatoriū, licet B. Thomas illū sub terra
esse putet. Ego v̄o interim cū B. Aug: remaneo. scz q̄ recep-
tacula aniag abdita sunt / & remota a nob̄tra cognitione. Quig
ideo dico, ne Pighardus h̄eticus / i me sibi videat obtinuisse,
purgatoriū non esse, quia locū eius ignoratum esse confiteor /
Aut ideo Romāna ecclesiā errare, quia opinionem. B. Tome
non explodit. M̄hi certissimū est / purgatoriū esse, nec multi
memouer / quid blatterēt h̄ereici, q̄n iam mille & plus centū
anni sunt. q̄ B. Aug: in sua eō confessio: li: ix, p̄onatre & patre
suo orat & orāndū petat. Et eadē sancta mater eius / moriēs (vt
ib̄i scribit) memorī sui optauerit ad altare domini, sed & a B.
Ambro: id factum narrat. Q̄ si enī rēpore Apostolorū non
fuisse purgatoriū (vt superbit fastidiosus pighardus) n̄ si quid
ideo credendum est h̄eticō vix quinquaginta annos nuper-
nato, & fidem tot seculorū falsam fuisse considerandū: max-
ime cū ip̄e nihil aliud faciat / q̄ q̄ dicit, nō dō. & sic pbauit
omnia sua; & improbauit omnia m̄a, quasi Con & lignū & la-
pis non credant. Sed h̄ec suo operi & tpi.

Igitur concessum est / horrore esse in animabus, nūc p̄bō
et̄ esse p̄uenā purgatoriū vel maximā,

E iii